

Programska oprema COBISS3**Opis dopuna u segmentu Fond****V6.20-00, 24.–25. novembar 2018.**

- Kod integrativnih izvora omogućeno je označavanje osnovnih jedinica (npr. fascikli, omota), te delova i dopuna koji su integrisani u celinu.
U klasu **Polje 996/997** dodat je novi atribut **Oznaka integrativnog izvora (g\I)** koji je u editoru dostupan na drugom jeziku. Oznakom integrativnog izvora možemo da označimo:
 - Vrstu jedinice koja može da bude osnovna jedinica (npr. fascikla, omot; dopunjuje se i/ili menja dodacima, dopunama koji ne ostaju odvojeni, već se slivaju u celinu) ili dodatak, dopuna, deo itd. (integriira se u osnovnu jedinicu) i
 - način ispisa podataka o fondu integrativnih izvora u COBISS+ (ispisuju se podaci o primerku ili o sveskama ili se podaci ne ispisuju).Oznaka integrativnog izvora uključena je i u format COMARC/H (potpolje 996/997g, element I – Oznaka integrativnog izvora).

V6.19-01, 9. oktobar 2018.

- Prilikom pripreme statistika *F-STA-21: Zbirka knjižne i neknjižne građe (školske biblioteke)*, *F-STA-22: Prirast knjižne i neknjižne građe (školske biblioteke)* i *F-STA-23: Otpis knjižn i neknjižne građe (školske biblioteke)* kod parametara upita "Interna oznaka (d\i" i "UDK slobodni pristup (D\u)" prilikom skraćivanja zvezdicom može se upisati samo jedan znak.

V6.19-00, 29.–30. septembar 2018.

- U klasi **Polje 996/997** dodat je novi atribut "Oznaka fizičkog oblika" čija se vrednost programski određuje iz kombinacije potpolja za određivanje fizičkog oblika. Ako je oznaka fizičkog oblika određena u elementu o – oznaka fizičkog oblika potpolja 99Xg – Opšti podaci o fondu, prilikom određivanja vrednosti atributa uvažava se sadržaj tog elementa. Ako element 996/997g\o nije određen, prilikom određivanja uvažava se sadržaj potpolja 001b – Vrsta zapisa u vezi sa sadržajem odgovarajućih potpolja za fizički oblik iz bloka *IXX – Blok kodiranih podataka*. Tabela kombinacija potpolja za izračunavanje fizičkog oblika dostupna je na linku [Pravila za određivanje fizičkog oblika građe](#). Atribut je namenjen pripremi spiskova i statistika za potrebe detaljnog prikaza podataka po fizičkom obliku građe (npr. statistika pozajmice neknjižne građe) i u klasi **Polje 996/997** se ne vidi. Na raspolaganju je u *Alatu za izvoz podataka* u klasi **Polje 996/997**, što omogućava detaljnu pripremu spiskova i statističkih podataka po oznaci fizičkog oblika građe. Koristi se i prilikom pripreme novih definicija statistika pozajmice i fonda koje će u programskoj opremi COBISS3 biti instalirane u verziji 6.19-00.

- Pripremljene su nove definicije statistika u kojima su podaci sortirani po oznaci fizičkog oblika građe. Sortiranja po fizičkom obliku građe u programskoj opremi COBISS3 zamenjuju sortiranje po tabeli NBM u programskoj opremi COBISS2. Definicije novih statistika nalaze se u direktorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Fond / Statistike (korisnička sortiranja)**:
 - *F-STA-209: Po podlokacijama/oznaci fizičkog oblika*
 - *F-STA-210: Po podlokacijama/oznaci fizičkog oblika/nameni (odrasli/deca)*
 - *F-STA-211: Po podlokacijama/oznaci fizičkog oblika/nameni (stručna literatura/beletristika)*
 - *F-STA-212: Po podlokacijama/oznaci fizičkog oblika/675s*
- Biblioteke koje ne koriste segmente COBISS3/Nabavka i COBISS3/Serijske publikacije, a imaju određen odbijeni deo ulaznog PDV-a, od sada mogu da ga uključe prilikom ručnog unosa podataka o nabavci u polju 996/997. Najpre treba uneti odbijeni deo ulaznog PDV-a u procentima kod domaće biblioteke (v. priručnik *COBISS3/Upravljanje aplikacijama*, pogl. [2.1.2](#)). Prilikom unosa podataka o nabavci u prozoru **Podaci o nabavci** (prozor se otvara kada u editoru **Polje 996/997 – podaci o nabavci** kliknemo dugme **Podaci o nabavci**) iz podataka o domaćoj biblioteci prenosi se odbijeni deo ulaznog PDV-a u procentima; uvažava se prilikom programskog izračunavanja iznosa PDV-a i, posledično, prilikom izračunavanja cene primerka.
- Kod statistika *F-STA-21: Zbirka nižne i neknjižne građe (školske biblioteke)*, *F-STA-22: Prirast knjižne i neknjižne građe (školske biblioteke)* i *F-STA-23: Otpis knjižne i neknjižne građe (školske biblioteke)* dodati su parametri upita "Interna oznaka (d\i)" i "UDK slobodni pristup (d\u)".

V6.17-00, 21.-22. april 2018.

- Za potrebe statistika omogućeno je sledeće:
 - Mogu se pripremiti korisnički definisana sortiranja.
Za sortiranje podataka u statistikama možemo da pripremimo korisnički definisana sortiranja koja su prilagođena potrebama biblioteke. Korisnički definisana sortiranja pripremamo kopiranjem sistemske definicije, a dupliranjem korisničkog sortiranja pripremamo proizvoljan broj novih sortiranja koja su prilagođena potrebama biblioteke.
 - Prilikom pripreme ispisa statistike, umesto sortiranja koje je sistemski određeno, možemo izabrati drugo sortiranje (koje može da bude sistemski ili korisnički definisano).
 - U ispisima statistika kada za neku kategoriju u sortiranju nema podataka o fondu ispisuje se znak "-" (crtica).

Rad sa sortiranjima opisan je u uputstvima [COBISS3/Ispisi – sortiranja](#) koja su na raspolaganju na portalu *Obrazovanje*.

Pripremljen je početni skup definicija statistika koje uključuju mogućnosti koje su gore navedene. Nove definicije statistika dodavaćemo usput s obzirom na potrebe biblioteka.

Definicije novih statistika nalaze se u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Fond / Statistike (korisnička sortiranja)**. Pripremljena je jedna statistika za zbirku bibliotečke građe sa stanjem na određeni dan, a ostale statistike su statistike za podatke o stanju fonda po različitim sortiranjima. Odgovarajućim pretraživanjem podataka prilikom pripreme statistike određujemo da li pripremamo statistike za prirast ili statistike za otpis fonda.

Definicije novih statistika u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Fond / Statistike (korisnička sortiranja) / Iz arhivske datoteke** omogućavaju pripremu i ispis

statistika za duži vremenski period, odnosno za veći obim bibliotečke građe. Pre njihove pripreme u segmentu COBISS3/Fond moramo da pripremimo odgovarajuće podatke.

Sve definicije ispisa statistika koje su do sada bile na raspolaganju ostale su nepromenjene i mogu se i dalje koristiti. Pohranjene su u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemске definicije i Ispisi / Sistemске definicije / Fond / Statistike / Iz arhivske datoteke**.

S obzirom na potrebe biblioteka u vezi sa pripremom ispisa i statistika u .xls formatu (MS Excel), obaveštavamo vas da se ispisi i statistike mogu preoblikovati u ovaj format iz .pdf formata uz odgovarajuću verziju programa Adobe Acrobat (npr. Adobe Acrobat Pro DC). Program Adobe Acrobat omogućava, naime, da sadržaj datoteke opcijom *Datoteka / Eksportuj u / Tabela* pohranimo kao radnu svesku u programu MS Excel, a tamo podatke možemo dalje da uređujemo.

- Pripremljen je novi ispis:
 - *F-STA-02: Prirast knjižne i neknjižne građe (pretraživač)*
- U statistici *F-STA-08: Prirast građe po finansijerima* podaci se ne prikazuju više samo za finansijera iz prvog potpolja 996/9974, već za sve finansijere iz svih potpolja 996/9974.

V16.16-03, 17. april 2018.

- Ako je tokom izvođenja metode **Polje 996/997 / Promeni podatke: q, e\E, e\D, r, u ili p** prekoračena dozvoljena dužina zapisa, program nas na to upozorava tek kada završimo sa menjanjem podataka. U tom slučaju treba kreirati dodatni lokalni zapis (ili više zapisa) i na njih preneti onaj deo fonda koji je upisan u lokalnu bazu.
- Popravka:
 - Ako smo bibliografski zapis metodom **Građa / Preuzmi u lokalnu bazu podataka zapis iz uzajamne baze** ponovo preuzeli iz COBIB-a, pri prikazu zapisa u formatu COMARC sistemski podaci kod polja 996/997 više se ne ispisuju.

V6.16-00, 10.–11. mart 2018.

- Prilikom izvođenja inventara onemogućena je metoda **Popis / Ukloni sve očitane vrednosti**. Za izvođenje ovog postupka treba se obratiti NCC-u.
- Popravka:
 - ako je u inicijalizacionoj datoteci biblioteke podešena kontrola dužine ručno upisanog inventarskog broja, pri određivanju inventarskog broja bibliotečke građe ili inventara ovo ograničenje se ponovo uvažava.

V6.15-01, 19.–20. februar 2018.

- U ispisima *F-SPI-02: Spisak otpisane građe* i *F-SPI-02: Spisak otpisane građe (pretraživač)* uređena je interpunkcija između atributa koji se ispisuju u stupcu "Opis jedinice".

V6.15-00, 10.–11. februar 2018.

- Dodata je mogućnost da se biblioteka može odlučiti da se, prilikom dodavanja novog polja 996/997d – *Signatura (postavka)*, automatski upiše oznaka podlokacije u signaturi (element *l*). Za uključivanje ove mogućnosti, biblioteka mora da pošalje IZUM-u zahtev sa informacijom o tome koja će oznaka lokacije biti podrazumevana.

- Samo korisnicima s privilegijom *CAT_A_MON*, prilikom uređivanja podataka o fondu u zapisu koji ima status *prethodni nepotpuni zapis (CIP)* ili *prvi unos zapisa*, ispisuje se programska poruka da takav zapis ne sme da sadrži inventarski broj.
- U redu sa alatima u brauzeru, opcijom **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik miša u redu sa alatima), možemo da dodamo dugme za brzi pristup metodi klase **Građa / Preuzmi zapis iz uzajamne u lokalnu bazu podataka**.
- Ispis F-SPI-26 uključuje spisak građe koja odgovara uslovima za pripremu ispisa i kod koje je datum izveštavanja od 22. 5. 2017 do 15. 3. 2018.
- Pripremljena su dva nova ispisa:
 - *F-SPI-16: Spisak serijskih publikacija s obzirom na jezik jedinice*, gde je kriterijum za sortiranje jezik teksta iz prvog potpolja *101a – jezik jedinice*;
 - *F-SPI-17: Spisak serijskih publikacija s obzirom na državu izdavanja ili proizvodnje*, gde je kriterijum za sortiranje država izdavanja ili proizvodnje iz prvog potpolja *102a – država izdavanja ili proizvodnje*.
- Popravke:
 - nakon prenosa nabavnih stavki na drugu građu osvežavaju se objekti u radnom prostoru;
 - nakon uređivanja bibliografskih podataka metodom **Građa / Uredi ograničeni skup bibliografskih podataka** u sistemskom polju podataka *lokalni broj zapisa ("LN")* i *datum poslednjeg preuzimanja iz COBIB-a* i *ime osobe koja je zapis preuzela ("Copied")* više se ne menjaju; menja se samo podatak *datum poslednje promene* i *ime osobe koja je zapis promenila ("Updated")*;
 - ako se ispis statistike *F-STA-01* priprema iz arhivske datoteke, više ne obuhvata otpisanu građu bez obzira na to da li je upisan datum statusa ili ne; time je ispis ujednačen sa definicijom statistike *F-STA-01* koja je pohranjena u direktorijumu *Ispisi / Sistemski / Fond*.

V6.14-01(03), 13.–14. januar 2018.

- Popravke:
 - prilikom izvođenja metode **Polje 996/997 / Pripremi podatke za ispise**; na ovaj način se datoteka s podacima za ispise adekvatno pripremi;
 - u ispisima statistika *F-STA-30* i *F-STA-31* – podaci u trećoj tabeli ponovo su sortirani s obzirom na knjižnu građu, neknjižnu građu i drugačije raspoređenu građu.

V6.14-01(02), 6.–7. januar 2018.

- Veličina prozora **Kontrola dotoka** prilagođena je dužini naslova publikacije za koju beležimo dotok.
- U ispisima statistika *F-STA-06*, *F-STA-07*, *F-STA-09*, *F-STA-30* i *F-STA-31* otklonjena je greška kod sortiranja po vrsti građe.

V6.14-00, 9–10. decembar 2017.

- Prenos fonda u zapis za drugu građu nije izvodljiv, ako je jedinica povezana u komplet.

V6.13-02, 17. oktobar 2017.

- Nakon kopiranja podataka u izabrana polja 996/997, otklonjena je greška prilikom osvežavanja podataka kod tih objekata na radnoj površini.

V6.13-00(01), 3. oktobar 2017.

- Popravka kod unosu vrednosti atributa "Br. za poz. (9)" u editoru **Polje 996/997**, ako smo broj za pozajmicu unosili s čitačem bar koda.
- U prozoru **Kontrola dotoka** ponovo je na raspolaganju kopiranje vrednosti atributa "Odeljenja".

V6.13-00, 30. septembar–1. oktobar 2017.

- Pripremljen je novi ispis inventarske knjige *F-STA-09: Prirast građe po jeziku jedinice, odvojeno po podlokacijama*.
- Pripremljen je novi ispis inventarske knjige *F-STA-31: Podela građe po nameni*.
- U ispisu F-SPI-24 dodat je stubac sa podacima o signaturi – postavci.
- U ispisu F-SPI-27 ispisuju se i stupci sa podatkom o kategoriji serijske publikacije i podatkom o bodovima koji se određuju s obzirom na to u koju kategoriju serijska publikacija spada.
- U pretraživaču u klasi **Polje 996/997 – podaci o nabavci** ne može se više pretraživati po broju.
- Ispisi F-SPI-25 i F-SPI-28 uključuju spisak građe koja odgovara uslovima za pripremu ispisa i kod koje je datum izveštavanja između 9.10.2017. i 26.10.2017.
- Na spisak biblioteka, navedenih u ispisu F-SPI-28 ispod naslova građe ili na spisak koji se priprema nakon izbora metode **Prikaži spisak biblioteka u kojima ovu publikaciju sufinansira ARRS** za izabrano polje 998 sortiraju se biblioteke kod kojih je u zbirnim podacima publikacije, pored podatka o finansijeru ARRS, određen datum izveštavanja od 9.10.2017. godine dalje.

V6.12-00(04), 8.–9. jul 2017.

- Popravka pri kreiranju dodatnog lokalnog zapisa.

V6.12-00(02), 27.–28. juni 2017.

- Popravka kod pripreme ispisa F-SPI-01.

V6.12-00(01), 20. jun 2017.

- Popravka kod postupka prenosa fonda na drugu građu.

V6.12-00, 17.–18. jun 2017.

- U ispisu F-SPI-13 u stupcu sa inventarskom napomenom ispisuje se više znakova.
- U ispis F-SPI-14 uključen je ispis atributa: COBISS.XX-ID, inventarski broj i UDK slobodnog pristupa iz signature.
- U ispisu F-SPI-24 podaci unutar tekućeg broja u signaturi uređeni su rastuće po inventarskom broju.

- Kod primerka koji u pozajmici ima status *O* ne može da se promeni status (q) i tekući broj u signaturi (d\n).
- Globalni šifarnik 9982 je dopunjen dobavljačem *tan tien – Tan Tien, Milada Djaniš s.p.*

V6.11-03, 20.–21. maj 2017.

- Ispisi F-SPI-25 i F-SPI-26 uključuju spisak građe koja odgovara uslovima za pripremu ispisa i kod koje je datum izveštavanja u periodu od 22. 5. 2017. do 14. 6. 2017.
- U spisku biblioteka, koje su navedene u ispisu F-SPI-28 pod naslovom pojedine građe ili u spisku koji se priprema nakon izbora metode **Prikaži spisak biblioteka u kojima ovu publikaciju sufinansira ARRS** za izabrano polje 998, razvrstavaju se biblioteke kod kojih je u zbirnim podacima publikacije, osim podatka o finansijeru ARRS, određen datum izveštavanja od 22 .5. 2017 nadalje.
- U ispisima F-SPI-25, F-SPI-26, F-SPI-27 i F-SPI-28 uređeno je vrednovanje časopisa.

V6.11-02, 10. maj 2017.

- Uređivanje ispisa F-SPI-25 i F-SPI-28 za potrebe aktuelnog konkursa ARRS-a.

V6.11-01, 3. maj 2017.

- Unos podataka u prozor **Sufinansiranje ARRS** za kupovinu koju sufinansira ARRS izvodljiv je samo kada se unose podaci o sufinansiranju ARRS.
- Na spisak biblioteka koje su navedene na ispisu F-SPI-28 ispod naslova građe ili na spisak koji se priprema nakon izbora metode **Prikaži spisak biblioteka u kojima ovu publikaciju sufinansira ARRS** na izabranom polju 998, sortiraju se biblioteke kod kojih je u zbirnim podacima publikacije, pored podatka o finansijeru ARRS, određen datum izveštavanja koji je unutar vremenskog perioda tekućeg konkursa ARRS.
- Ispisi F-SPI-25 i F-SPI-26 već uključuju spisak građe sa datumom izveštavanja unutar vremenskog perioda tekućeg konkursa ARRS, zato prilikom pripreme ispisa nije potrebno da se odredi period za koji na spisku treba da se uvažavaju podaci.
- Pri pripremi ispisa F-SPI-28 takođe nije potrebno da se odredi period za koji na spisku treba da se uvažavaju podaci. Na ispis se uvrštava građa koja odgovara uslovima za pripremu ispisa, i to bez obzira na datum izveštavanja.
- Pri pripremi ispisa F-SPI-25, F-SPI-26 i F-SPI-28 obavezan je unos parametra "Finansijer (4)".
- Pripremljeni su novi ispisi inventarske knjige *F-SPI-01* koje pripremamo, tako što podatke potražimo i izaberemo u pretraživaču.
- Pripremljen je novi ispis *F-SPI-29: Zapisi u lokalnoj bazi sa spiskom biblioteka u kojima postoji bibliografski zapis*.
- Pri pripremi ispisa F-SPI-04 možemo da izaberemo "Oznaka ustanove - sigla (b)" ako želimo da pripremimo ispis po određenoj ustanovi.
- U ispisima F-INV-A10 i F-INV-B10 ne postoji više napomena o međuodeljenskoj pozajmici i podatak o tome da li je građa popisana ili ne. U ispisu F-INV-A10 dodat je podnaslov ispisa.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri postupku inventara kada je građa međubibliotetski pozajmljena.

V6.11-00, 15.–17. april 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri postupku inventara kada je građa međuodeljenski pozajmljena.

V6.10-02(01), 8. mart 2017.

- U ispisima F-SPI-25 i F-SPI-26 u stupcu "E-pristup" može da se ispiše *E* i kod serijskih publikacija kod kojih je, pored važećeg ISSN-a u potpolju 011e, u potpolje 011c upisan i interni broj kontinuiranog izvora.
- Nakon izbora metode **Prikaži spisak biblioteka u kojima ovu publikaciju sufinansira ARRS** za izabrano potpolje 998 se u spisku sortiraju sve biblioteke u COBISS.SI sistemu kod kojih se kod izabrane publikacije u zbirnim podacima, pored finansiranja ARRS, nalazi i datum izveštavanja unutar vremenskog intervala tekućeg konkursa ARRS. Ove biblioteke pojavljuju se i u ispisu F-SPI-28.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri prikazu spiska biblioteka nakon izbora metode **Prikaži spisak biblioteka koje su naručile ovu publikaciju** za izabrano polje 998 i kod prikaza biblioteka koje su navedene ispod naslova pojedinačne građe u ispisu F-SPI-27.
- Uređivanje podataka metodom **Upiši sufinansiranje ARRS** za izabrano polje 998 izvodljivo je samo tokom uređivanja podataka o sufinansiranju ARRS.

V6.10-01, 18.–19. februar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri prikazu spiska biblioteka u kojima publikaciju finansira ARRS i pri prikazu spiska biblioteka koje su naručile publikaciju.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri prikazu biblioteka koje su navedene ispod naslova pojedinačne građe u ispisima F-SPI-27 i F-SPI-28.
- Omogućeno je formiranje kompleta kod fonda koji (na osnovu posebnog parametra) nije prikazan u COBISS/OPAC-u.

V6.10-00(01), 30.–31. januar 2017

- Otklonjena je greška koja se javljala pri indeksiranju zapisa preuzetih iz uzajamne bibliografsko-kataloške baze podataka.

V6.10-00, 28.–29. januar 2017.

- Pripremljen je novi ispis inventarske knjige *F-SPI-15: Inventarska knjiga (proširena)*.
- Pripremljena su dva nova izveštaja o utrošku sredstava *F-US-01: Plaćanje računa – po kontima/vrsti građe (pretraživač)* i *F-US-02: Plaćanje računa sa odbitkom ulaznog PDV-a – po kontima/vrsti građe (pretraživač)*.
- Kod grafičkog načina štampanja nalepnice za građu gde je u podacima o numerisanju na nivou sveske znak "|" otklonjena je greška.

V6.8-00(05), 19.–20. novembar 2016.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri pohranjivanju ručno upisanih podataka u potpolje 998c kada biblioteka izveštava o fondu serijske publikacije za drugu biblioteku.

V6.8-00(02), 12. – 13. oktobar 2016.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri pretraživanju u klasi **Polje 996/997 – podaci o nabavci**.

V6.8-00, 4. – 5. oktobar 2016.

- Ispisi za inventar koje pripremamo i ispisujemo u segmentu COBISS3/Ispisi od sada su podeljeni u dve grupe: *Spiskovi* (direktorijum **Ispisi / Sistemske definicije / Inventar / Spiskovi**) i *Podaci za dalju obradu* (direktorijum **Ispisi / Sistemske definicije / Inventar / Podaci za dalju obradu**). Ispisi su označeni oznakom segmenta (F), oznakom da spadaju u grupu ispisa za inventar (INV) i oznakom podgrupe (A – spiskovi ili B – podaci za dalju obradu).
- Pripremljena su dva nova ispisa *F-INV-A04: Spisak građe u opsegu inventara* i *F-INV-A05: Spisak slobodne građe u opsegu inventara*.
- Ispisi inventarskog manjka dopunjeni su podatkom o ceni. U ispisima *F-INV-B06* i *F-INV-B07*, koji su namenjeni eksportu podataka u program Excel i daljoj obradi ovih podataka, prikazan je i podatak o inventarskoj napomeni.
- Ispisi *F-INV-A08: Inventarski višak*, *F-INV-A10: Pozajmljeno međuodjeljenski* i *F-INV-B10: Pozajmljeno međuodjeljenski (.txt)* dopunjeni su podatkom o signaturi postavke.
- U ispisu *F-INV-A01: Podaci o inventaru* prikazan je opis opsega inventara koji upisujemo u editoru **Podaci o inventaru**, a podaci koji su upisani kod "Dod. opseg inv." nisu više prikazani.
- Omogućena je priprema statistike očitanih vrednosti pojedinačnog popisa i spiska očitanih vrednosti popisa.
- Pri izvođenju kontrole dotoka za pojedinačno polje 997 dodato je polje za upis napomene, priloga, hronologije, oznake da podatak nije uzet sa priloga, sveske koju dobijemo u više delova i sveske kod koje naiđemo na grešku u numerisanju.
- Dopunom programske opreme COBISS/OPAC jasno se vide svi novi numerisanja serijskih publikacija već kod pregleda godišta.